

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **A. Š., IČO X**
sídlem X
zastoupený advokátem JUDr. Jakubem Dohnalem, Ph.D.
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2021, č. j. MZE-49478/2021-14141

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Rozhodnutím Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 8. 7. 2021, č. j. SZIF/2021/0465952, sp. zn. 15/F1D/655/010292-S_VC01 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) byla žalobci uložena povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 118 104,15 Kč, které mu byly poskytnuty jako jednotná platba na plochu zemědělské půdy pro rok 2015 v souladu s nařízením vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, v platném a účinném znění (dále jen „*nařízení vlády*“).
2. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 26. 11. 2021, č. j. MZE-49478/2021-14141 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval předchozí průběh správního řízení, především uvedl, že žalobce podal dne 5. 5. 2015 žádost o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy o výměře 33,58 ha pro rok 2015. Vzhledem ke splnění podmínek podle § 2 a § 7 nařízení vlády byla žalobci přiznána platba ve výši 118 104,15 Kč. Správní orgán prvního stupně zahájil neoznámenou kontrolu na místě, v rámci níž zjistil, že na dílu půdního bloku i. č. 530-1150 8601/6 o výměře 5,62 ha není provedena operace odklidu biomasy v termínu do 31. 7. příslušného kalendářního roku, čímž byla porušena podmínka podle § 7 odst. 3 písm. c) nařízení vlády. Dále byly zjištěny plochy, které jsou využívány jako sportovní letiště o výměře 5,92 ha a letiště pro modely o výměře 0,22 ha, přičemž žalobce uzavřel s vedoucím letového provozu dohodu o provedení údržby letištní plochy. Žalobce tak porušil § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády. Na základě uvedeného bylo žalobci prvostupňovým rozhodnutím uloženo vrátit předmětné finanční prostředky.
4. Žalovaný se dále vyjádřil k jednotlivým bodům odvolání podaného žalobcem proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobce nejdříve odmítl závěr, že se na daném dílu půdního bloku nacházela neobhospodařovaná půda. Žalovaný konstatoval, že na základě spisového materiálu je možné s určitostí zjistit stav, v jakém se předmětný díl půdního bloku v daném roce nacházel. Místním šetřením bylo zjištěno, že díl půdního bloku je minimálně od roku 2013 využíván jako letištní plocha. Takové území nemůže být zemědělsky obhospodařováno, neboť řádnou zemědělskou činnost způsob jeho využití *a priori* vylučuje. Stanovisko, že za plochu využívanou k zemědělským účelům, nelze považovat plochu, na které se nachází letiště, zastává žalovaný dlouhodobě, a to i s odkazem na sdělení Evropské komise, Generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova ze dne 21. 4. 2005, č. j. D1/PP/alf D (2005) – D 102 01, a na metodický dokument Ministerstva zemědělství. Žalovaný tak dospěl k závěru, že předmětný díl půdního bloku jednoznačně naplňuje charakteristiky stálého letiště, a správní orgán prvního stupně tak správně vyhodnotil porušení podmínky podle § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády.
5. Žalobce dále namítal, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je nesprávně identifikovaný dotčený díl půdního bloku. K tomu žalovaný uvedl, že předmětný díl půdního bloku byl v průběhu doby přejmenován a v okamžiku zahájení kontroly na místě již nesl nové označení.

6. Žalobce závěrem namítal, že správní orgán prvního stupně porušil zásadu materiální pravdy. Dle žalovaného k porušení nedošlo, neboť bylo nade vší pochybnost prokázáno, že předmětný díl půdní plochy je dlouhodobě, minimálně však od roku 2013, využíván jako letištní plocha. Toto zjištění se opírá o spisový materiál. Tvrzení žalobce, že ortofoto snímky z let 2014 a 2020 nemohou prokázat stav pozemků k rozhodnému roku 2015, je nepřiléhavé, neboť z logiky věci vyplývá, že letištní plocha v dané lokalitě existovala i v roce 2015. Toto zjištění bylo uvedeno i v kontrolním protokolu, ke kterému žalobce nepodal námítky.

III. Žaloba

7. Žalobce v podané žalobě po stručné rekapitulaci průběhu správního řízení nejdříve uvedl, že prvostupňové a napadené rozhodnutí byla vydána na základě nesprávně a neúplně zjištěného skutkového stavu a z toho plynoucího nesprávného právního posouzení. Žalobce odmítl závěr, že se ke dni vydání rozhodnutí o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2015 měla na předmětném dílu půdního bloku nacházet neobhospodařovaná půda, resp. že na části těchto ploch mělo dojít k porušení podmínek, na základě kterých byla platba poskytnuta. Uvedené závěry dle žalobce vykazují zásadní nedostatky při poměřování zásadou materiální pravdy, kdy si těžko představit, že z ortomapy z roku 2014 a z fotodokumentace z roku 2020 jsou správní orgány schopny zjistit stav věci v takové intenzitě, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a aby mohly dostatečně odůvodnit závěr žalovaného o porušení podmínek.
8. Postup žalovaného a správního orgánu prvního stupně je dle žalobce v rozporu se zásadou materiální pravdy i s principy dobré správy, zejména s principem přesvědčivosti. Pokud žalovaný potvrdil závěr správního orgánu prvního stupně, že žalobci měla být zamítnuta jeho žádost, pak měl zkoumat skutkový stav ke dni vydání rozhodnutí o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2015, tedy ke dni 4. 11. 2015. Tento stav však nelze zjistit z kontroly provedené o šest let později.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 8. 4. 2022 odkázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které se za nezákonné z důvodu rozporu se zásadou materiální pravdy považuje takové rozhodnutí, v němž nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí. Aplikace zásady materiální pravdy je přitom limitována určením rozsahu, v němž je zjišťování skutkového stavu nezbytné pro rozhodování správního orgánu v konkrétním případě. Žalovaný konstatoval, že zjištění správního orgánu prvního stupně byla podložena vlastními nálezy kontroly na místě, místním šetřením, historickými snímky ortofotomapy, jakož i pohledem do snímku LPIS. Uvedené představuje takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěrům správního orgánu prvního stupně a zároveň nezavdává rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení případu. Letištní plochu lze přitom pozorovat rovněž pohledem do LPIS ke stavu v roce 2016. Je tedy zcela nepochybné, že se na předmětném dílu půdního bloku nacházela i v roce 2015.
10. Žalovaný dále odkázal na judikaturu Evropského soudního dvora a českých správních soudů, dle které plochy primárně určené k jiným než zemědělským účelům nelze považovat za způsobilé pro poskytnutí dotace. Závěrem žalovaný konstatoval, že žalobce

ani účinně nezpochybňuje věrohodnost provedených důkazů, a pouze se účelově dovolává zásady materiální pravdy v obecné rovině.

11. Žalobce k vyjádření žalovaného nepodal repliku.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového i právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném a účinném znění (dále jen “s. ř. s.”), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
13. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalovaný souhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání a žalobce se k výzvě soudu, zda s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí, nevyjádřil (jeho souhlas s projednáním věci bez jednání byl tedy presumován). Soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaný vycházel a jehož postup je předmětem soudního přezkumu. Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
14. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.
15. Žalobce dne 5. 5. 2015 podal žádost o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy, ve které mj. uvedl i díl půdního bloku 530-1150 8601/6 (tehdy 530-1150 8601/5). Na základě této žádosti mu byla rozhodnutím ze dne 3. 11. 2015, č. j. SZIF/2015/0593684, přiznána platba ve výši 118 104,15 Kč.
16. Podle protokolu o kontrole č. 2374/600/35/2020 byla ve dnech 31. 8. 2020 až 21. 9. 2020 provedena neoznámená kontrola na místě, v rámci níž bylo mj. zjištěno, že na dílu půdního bloku 530-1150 8601/6 se částečně od roku 2013 nacházelo sportovní letiště a částečně letiště pro modely od roku 2014. Při místním šetření dne 21. 9. 2020 bylo vedoucím letového provozu letiště Kroměříž sděleno, že má s žalobcem uzavřenou ústní dohodu o provedení údržby letištní plochy. Z digitální ortofotomapy, z protokolu z měření ze dne 17. 9. 2020 a z protokolů z určení výměry překryvu s DPB ze dne 1. 10. 2020 vyplývá, že se na předmětném dílu půdního bloku nachází letištní plocha a letiště pro modely.
17. Soud neprovedl důkaz navrhovaný žalovaným, tedy důkaz ortofotomapy z roku 2016. Vzhledem k tomu, že již ze stávajícího obsahu správního spisu vyplývá dostatečný rozsah potřebných skutkových zjištění, bylo provedení tohoto důkazu nadbytečné.
18. V projednávané věci vyšel soud z následující právní úpravy v rozhodném znění.
19. Podle § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády Fond poskytne žadateli jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy, která je žadatelem zemědělsky obhospodařována v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou je evidována v evidenci využití půdy na žadatele.
20. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném a účinném znění (dále jen “*správní řád*”), nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav

věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

21. V projednávané věci je mezi stranami spor o to, zda byl správním orgánem prvního stupně správně zjištěn skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Mezi stranami není sporná dotčená plocha, její výměra ani výsledná právní kvalifikace porušení rozhodných pravidel. Městský soud taktéž *ex officio* neshledal, že by uplynutím času zanikla povinnost žalobce prostředky dotace vrátit. Podle § 11a odst. 1 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, totiž v případě neoprávněné platby dotace kryté zcela nebo zčásti prostředky z rozpočtu Evropské unie postupuje Fond podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a podle tohoto zákona. Řízení o vrácení dotace Fond zahájí nejpozději do 10 let ode dne jejího vyplacení. Žalobci byly prostředky dotace poskytnuty v roce 2015 mj. na základě pravidel přímo použitelných předpisů Evropské unie (srov. rozhodnutí ze dne 3. 11. 2015, č. j. SZIF/2015/0593684), řízení o vrácení dotace bylo zahájeno v roce 2021, lhůta k vrácení tedy nepochybně byla zachována.
22. Žalobce především namítal, že ze snímků z let 2014 a 2020 nelze učinit závěr, že ke dni vydání rozhodnutí o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy, tedy v roce 2015, se na předmětném dílu půdního bloku nacházela neobhospodařovaná půda. Oproti tomu žalovaný je toho názoru, že zjištění správního orgánu prvního stupně s dostatečnou přesvědčivostí vedou k uvedeným závěrům a zároveň nezavdávají rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení případu.
23. Soud se proto zabýval otázkou, zda byl skutkový stav zjištěn tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Při posouzení toho, zda byla dodržena zásada materiální pravdy, vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, dle které, jestliže správní orgány v samotném správním řízení opatří takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k určitému závěru, pak pasivita účastníka ve správním řízení zásadně nemůže vést k jeho úspěchu v navazujícím soudním řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015-47).
24. Z fotodokumentace, která je součástí správního spisu, je zřejmé, že na daném dílu půdního bloku byla v době kontroly v roce 2020 umístěna letištní plocha, a tento závěr podporují další podklady ze spisu, především kontrola na místě a sdělení vedoucího letového provozu letiště Kroměříž. Z ortofotomapy z roku 2014 názorně vyplývá, že letištní plocha byla umístěna rovněž na stejném místě a ve stejném rozsahu jako v roce 2020. Na horním okraji letištní plochy jsou patrné budovy, které jsou umístěny i na pozdější ortofotomapě z roku 2020. Před těmito budovami lze identifikovat obrysy letadel. Ostatně to, že plocha plnila funkci letiště v roce 2014 i 2020 nepopírá ani žalobce.
25. Neobstojí však argument žalobce, že z fotografií z let 2014 a 2020 nelze učinit skutkový závěr o stavu plochy v roce 2015. Naopak. Ze souhrnu těchto podkladů vyplývá, že v těchto letech plocha funkci letiště plnila. Z logiky věci je pak podle názoru městského soudu zcela nepravděpodobné, že by žalobce činnost letiště po pořízení snímku ortofotomapy v roce 2014 ukončil, aby v mezidobí, tj. v roce 2015 plochu zemědělsky obhospodařoval, a následně ji do roku 2020 opět přeměnil (ve stejném rozsahu) na letiště.
26. S rozhodnými zjištěními pro věc i s právními následky byl přitom žalobce seznámen již v oznámení o zahájení řízení dne 21. 6. 2021. Žalobci tedy mělo a mohlo být zřejmé, že zjištění správního orgánu prvního stupně, že na dané ploše se nacházelo v roce 2015

sportovní letiště, vyplývá z ortofotomapy z roku 2014. Žalobce měl v této souvislosti rovněž možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Této možnosti žalobce nevyužil, ostatně již předtím žalobce nevznesl ani žádnou námitku proti kontrolním zjištěním (tj. proti protokolu o kontrole ze dne 6. 10. 2020, č. j. 2374/600/35/2020.

27. Městský soud podotýká, že žalobce se v řízení i nyní v žalobě omezil na prosté popření průkaznosti uvedených ortofotomap, doplnění těchto skutkových zjištění správního orgánu prvního stupně nenavrl a nenamítl žádné relevantní a věrohodné skutečnosti, pro které by o zjištěném skutkovém stavu mohly nastat důvodné pochybnosti
28. Za situace, kdy mezi stranami je spor pouze o to, zda byl spolehlivě zjištěn skutkový stav ohledně otázky, zda v roce 2015 předmětná plocha plnila funkci letiště a letiště pro sportovní modely, tj. zda tato plocha plnila zemědělskou úlohu, je městský soud názoru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

29. Soud se námitkou žalobce, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, neztotožnil. Správní orgán prvního stupně učinil v řízení přesvědčivý závěr o skutkovém stavu. Bylo tedy beze vší pochybnosti zjištěno, že dílčí půdní blok 530-1150 8601/6 plnil ve výměře ca 6,15 ha v roce 2015 funkci sportovního letiště a letiště pro modely a nikoliv funkci zemědělsky obhospodařované plochy. Zásada materiální pravdy dle § 3 správního řádu byla naplněna.
30. Na základě shora uvedených skutečností soud žalobu shledal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobce v řízení úspěšný nebyl, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jakožto úspěšnému účastníku řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal, neboť mu nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. leden 2023

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu